

22. 5. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela zákona o silničním provozu: Terapeutický program pro řidiče

Rok 2024 je rokem mnoha změn v oblasti dopravy a silničního provozu, jelikož vstoupila v platnost novela zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jako "zákon o silničním provozu"), která s sebou přinesla nemalou řadu novinek a úprav, jejichž obsahové spektrum je velmi široké. Jednou z výrazných změn je i dlouho očekávané zavedení terapeutického programu pro řidiče, jenž je považován za významný nástroj pro snížení páčání dopravních deliktů a celkové zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích.

Zákon č. [150/2023](#) Sb., a vyhláška Ministerstva dopravy č. [208/2023](#) Sb., které do našeho právního řádu, konkrétně skrze ustanovení § 102a - § 102e zákona o silničním provozu, zavádí problematiku terapeutického programu pro řidiče, nabyly účinnosti ve dvou etapách, a to k 1. 7. 2023 a 1. 4. 2024.[\[1\]](#)

V první fázi, tedy k 1. 7. 2023, nabyly účinnosti ustanovení zakotvující opatření převážně organizačního a administrativního charakteru, jež slouží zejména k samotné realizaci programů. Jednotlivá ustanovení tak upravují podmínky zajišťování a provádění terapeutického programu jako takového, a to včetně požadavků na udělování akreditace lektorům, čímž je společně se zajištěním jejich vstupního vzdělání pověřeno Centrum dopravního výzkumu, pro které zákon zavádí legislativní zkratku „*Metodické centrum*“, a jež je podřízené Ministerstvu dopravy.

K 1. 4. 2024 pak následně nabyly účinnosti ustanovení týkající se náplně a průběhu terapeutických programů, podmínek účasti, výše úhrady za účast na terapeutických programech, obsahu a rozsahu průběžného vzdělávání lektorů, jejich kontrolu a odejímání akreditace, a také ustanovení zaměřující se na informační internetový portál, který slouží ke kontrole uskutečňovaných terapeutických programů ze strany Metodického centra.

Komu je terapeutický program určen?

Terapeuticko-vzdělávací program se zaměřuje zejména na osoby, jež se v minulosti dopustily závažných dopravních přestupků či trestných činů způsobených vlivem omamných a psychotropních látek či alkoholu, a jež tak v důsledku svého protiprávního jednání pozbyly řidičské oprávnění dle § 94a zákona o silničním provozu.

Právě onou novelou nově vzniká výslovná povinnost absolvovat terapeutický program těm řidičům, kteří žádají o navrácení řidičského průkazu v případě, že se odmítli podrobit vyšetření na přítomnost alkoholu či jiné návykové látky[\[2\]](#), dále těm, kterým byl uložen zákaz řízení na 18 měsíců či déle, a rovněž těm, kterým bylo absolvování programu uloženo soudem či státním zástupcem, což nově v podobě postihu zavádí ustanovení § 73 a § 90 zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, a jako formu odklonu či jednu z podmínek podmíněného zastavení trestního stíhání zákon č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním.[\[3\]](#)

Povinnosti absolvovat terapeutický program se týká pouze těch, kteří se dopustili předmětného

protiprávního jednání od 1. 7. 2023. Samotné absolvování terapeutického programu nelze považovat za formu trestu nebo správního trestu.

Kromě toho mohou program využít také řidiči, kteří sice nemají povinnost dokládat absolvování programu za účelem opětovného získání řidičského průkazu, avšak chtějí za účelem jeho navrácení rovněž prokázat aktivní zájem o svoji nápravu a rozvoj. V konečném důsledku se pak programu může zúčastnit kdokoli, kdo cítí, že by mu podobný program prospěl, a to například v případě, že má dotyčná osoba sklony k riskantní jízdě.

Pro účast v terapeutickém programu je pak dále nutné uhrazení poplatku, jehož výše, stanovená prováděcím právním předpisem, činí 11.000 Kč bez DPH.[\[4\]](#)

Program probíhá formou skupinové terapie určené zpravidla pro 3-12 řidičů, kterou po dobu trvání pěti čtyřhodinových bloků vede kvalifikovaný lektor zaměřující se na témata týkající se například rizikového jednání v dopravě a jeho prevence, nácviku zvládnání emočně vypjatých situací při řízení motorového vozidla, opakování povinností účastníků silničního provozu a následky jejich nedodržování, a podobně.[\[5\]](#)

Nezbytná kvalifikace lektorů

Stěžejním účelem terapeutického programu je porozumění pachatelů dopadům jejich protiprávního jednání, které mívá závažné negativní důsledky zejména na život a zdraví osob, a zamezení dalšího páchání po vrácení řidičského oprávnění. Proto je zapotřebí, aby terapeutické programy vedli lektorů s dostatečnou kvalifikací. Cílem vzdělávání lektorů je především získání všeobecného přehledu v oblasti psychoterapie.

Kvalifikační kurz pro lektory je založen na znalosti metodiky terapeutických programů vydané Metodickým centrem a právních předpisech zaměřených na provoz na pozemních komunikacích, bezpečnost silničního provozu, a to s ohledem na nejvýznamnější příčiny dopravních nehod – především rušivé vlivy při řízení motorového vozidla, alkohol, omamné a psychotropní látky a jejich dopad na řízení.

Kurz má teoretickou a praktickou část a zaměřuje se na aplikaci vlastního terapeutického přístupu na práci s řidiči. Závěrečná zkouška ověřuje lektorské znalosti a dovednosti získané v průběhu kvalifikačního kurzu nebo lektorské praxe a ověřuje připravenost lektora pro samostatné vedení terapeutických programů.

Závěr

Smyslem a cílem zavedení terapeutických programů je převýchova agresivních a nebezpečných řidičů, jimž má být touto cestou zabráněno v dopouštění se dalšího protiprávního, pro společnost škodlivého, jednání.

Dle důvodové zprávy k vyhlášce o terapeutických programech pro řidiče tak Česká republika tímto krokem vykompenzovala významný deficit v oblasti řešení otázek spojených s dopravní bezpečností, jež v porovnání s jinými evropskými státy, ve kterých se tato cesta snižování recidivy osvědčila a jeví se být stále efektivní, doposud měla.

Jak se terapeutické programy osvědčí v praxi, a zda se i u nás projeví jejich efektivita, ukáže čas.

Marta Lebdušková,
paralegal

Mgr. Jan Bárta,
právník

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice - Dražkovice

Truhlářská 1108/3
110 00 Praha 1

Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

[1] Zákon č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů; Vyhláška č. [208/2023](#) Sb., o terapeutických programech pro řidiče

[2] § 125c zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

[3] § 102, §102a zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů; § 73, § 90 zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník; § 179g, § 179h, § 179i, § 307-§308a zákona č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním

[4] § 5 vyhlášky č. [208/2023](#) Sb., o terapeutických programech pro řidiče

[5] § 102a zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů; § 2, § 4 vyhlášky č. [208/2023](#) Sb., o terapeutických programech pro řidiče

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)